

The background of the entire page is a sepia-toned collage. It features faint, overlapping portraits of various Croatian literary and cultural figures, including a woman in a hat at the top left, a man with a beard at the top right, a man with a mustache in the center, and several other men in suits and hats at the bottom. The background is also filled with a dense, handwritten script in a cursive style, likely from 19th-century Croatian manuscripts.

Stručno-znanstveni kroatološki skup

**Hrvatska književnost u
suvremenom okviru**

05. i 06. ožujka 2026.

Program i knjižica sažetaka

Zagreb, 2026.

Organizacijski odbor

Elena Ruža Pelikan,

Ela Kupres,

Lana Jagodić, predsjednica Organizacijskog odbora,

pod mentorstvom prof. dr. sc. Dubravke Zima.

Stručno-znanstveni kroatološki skup „Hrvatska književnost u suvremenom okviru“ pod pokroviteljstvom Odsjeka za kroatologiju Fakulteta hrvatskih studija, Zagreb, 05. i 06. ožujka 2026. Program i knjižica sažetaka. Ur. Lana Jagodić i Ela Kupres. Zagreb: 2026.

Stručno-znanstveni kroatološki skup

Hrvatska književnost u suvremenom okviru

Pod pokroviteljstvom

Odsjeka za kroatologiju Fakulteta hrvatskih studija
sveučilišta u Zagrebu

Pod mentorstvom prof. dr. sc. Dubravke Zima

s predstavljanjem knjige

Hodanje – poglavlja iz kulturne povijesti,

prof. dr. sc. Dubravke Zima

Zagreb, 05. i 06. ožujka 2026.

Program i knjižica sažetaka

Zagreb, 2026.

Ovaj je skup organiziran s ciljem poticanja studenata i studentica Fakulteta hrvatskih studija na stručno-znanstveno proučavanje hrvatske književnosti. Hrvatska je književnost znatno utjecala na formiranje hrvatskog kulturnog i nacionalnog identiteta, a proučavanje hrvatskih književnih djela jedan je od temelja studija kroatologije na Fakultetu hrvatskih studija.

Glavni će se cilj ostvariti predavanjima profesora i profesorica, studenata i studentica poslijediplomskoga doktorskoga i diplomskoga studija. Tematski okvir unutar kojeg će se kretati izlaganja obuhvaća hrvatsku književnost, od početaka do danas, s naglaskom na shvaćanje iste u suvremenom kontekstu.

Sudjelovanjem profesora i profesorica te studenata i studentica više razina studija, namjerava se postići uspješan prijenos znanja i vještina na mlađe naraštaje koji će se svojim akademskim i profesionalnim radom u budućnosti zalagati za aktivno proučavanje hrvatske književnosti u svim njenim aspektima.

Srdačno zahvaljujemo Fakultetu hrvatskih studija na financijskoj potpori za održavanje ovog stručno-znanstvenoga skupa te Odsjeku za kroatologiju na pokroviteljstvu.

Zahvaljujemo i profesorici Dubravki Zima na mentorstvu i podršci u procesu organiziranja te voditeljici knjižnice, gospođi Ružici Bešlić Grbešić na osiguravanju prostora Knjižnice Fakulteta hrvatskih studija.

Organizacijski odbor

Knjižnica Fakulteta hrvatskih studija

05. ožujka 2026.

10.00 – Otvaranje skupa i pozdravne riječi

Moderatorica: Lana Jagodić

Dekan Fakulteta hrvatskih studija **izv. prof. dr. sc. Dario Vučenović**

Pročelnik Odsjeka za kroatologiju **izv. prof. dr. sc. Domagoj Brozović**

Izlaganja profesora

Moderatorica: Ela Kupres

10.30 – 11.00 izv. prof. dr. sc. Domagoj Brozović s predavanjem *Književnost na kiosku i kultura izvan kanona: roto produkcija i popularna književnost u Hrvatskoj nakon 1945.*

11.00 – 11.30 prof. dr. sc. Davor Piskac s predavanjem *Razvojna alegorija žene u bajci Ivane Brlić Mažuranić kao biblioterapijski model emocionalne integracije*

11.30 – 11.45 rasprava i stanka uz kavu

Izlaganja doktoranda/ice

Moderatorica: Lana Jagodić

11.45 – 12.15 Monika Jurkovac s predavanjem *Ljubavni narativ i ženski identitet u romanu Lia Gine Altaras*

12.15 – 12.45 Josip Periša s predavanjem *Fenomen hrvatskog književnog romantizma između estetike i ideologije*

12.45 – 13.45 rasprava, stanka uz zakusku

Izlaganja studenta/ice

Moderatorica: Ela Kupres

13.45 – 14.15 Adam Ivanković s predavanjem *RAT, DJETINSTVO I PRIPOVIJEDANJE: modeli dječje percepcije Domovinskoga rata u suvremenoj hrvatskoj književnosti*

14.15 – 14.45 Ana-Margareta Filipčić s predavanjem *Figura bake u hrvatskim kuharicama: od usmene predaje do književnosti*

14.45 – 15.00 rasprava

15.00 – 15.30 podjela zahvalnica i zatvaranje skupa

Knjižnica Fakulteta hrvatskih studija

06. ožujka 2026.

10.00 – Otvaranje skupa i pozdravne riječi

Izlaganja profesorica

Moderatorica: Lana Jagodić

10.15 – 10.45 prof. dr. sc. Dubravka Zima s predavanjem *Književnost kao spektakl: artikulacija suvremenog hrvatskog književnog polja*

10.45 – 11.15 dr. sc. Suzana Marjanić s predavanjem *Zelena čitanja ili o tome da nasilje počinje u jeziku*

11.15 – 11.30 rasprava i stanka uz kavu

Izlaganja studenta/ica

Moderatorica: Ela Kupres

11.30 – 12.00 Gabrijel Kukavica s predavanjem „*Anarhija u Hrvatskoj*“ – *Janko Polić Kamov i hrvatska književna avangarda*

12.00 – 12.30 Gabrijel Jelić s predavanjem *Mile Budak u hrvatskom književnom kanonu – može li se odvojiti pisac od ideologije?*

12.30 – 13.30 rasprava, stanka uz zakusku

Moderatorica: Elena Ruža Pelikan

13.30 – 14.00 **Ela Kupres** s predavanjem *Fenomenologijsko čitanje Marulićeve Judite – prikaz i problematika*

14.00 – 14.30 **Lana Jagodić** s predavanjem *Interpretacija romana Kratki izlet Antuna Šoljana*

14.30 – 14.45 stanka uz kavu

Predstavljanje knjige prof. dr.sc. Dubravke Zima *Hodanje – poglavlja iz kulturne povijesti*

Zagreb: Naklada Ljevak, 2025.

ISBN: 9789533559278

Moderatorica: Lana Jagodić

14.45 – 15.30

O knjizi govore **autorica prof. dr. sc. Dubravka Zima** i **urednik dr. sc. Nenad Rizvanović**

15.30 – 16.00 podjela zahvalnica i zatvaraje skupa

Sažeci

izv. prof. dr. sc. Domagoj Brozović

Književnost na kiosku i kultura izvan kanona: roto produkcija i popularna književnost u Hrvatskoj nakon 1945.

Predavanje u fokus stavlja fenomen popularne roto produkcije u Hrvatskoj nakon Drugog svjetskog rata, s naglaskom na književnu ponudu koja se desetljećima nalazila izvan institucionalnoga kanona, no istovremeno je široko distribuirana i čitana zahvaljujući mreži kioska. Polazeći od tehničkih i materijalnih uvjeta rotacijskoga tiska (jeftinog papira, velikih naklada i serijalizirane proizvodnje), razmatrat će se nastanak i funkcija roto romana u poslijeratnom kulturnom i društvenom kontekstu, njihova prilično kasna pojava u hrvatskom kontekstu, kao i prešutna cenzorska nastojanja u kontekstu socijalističke Jugoslavije.

Središnji dio predavanja čini pregled žanrovski specijaliziranih roto publikacija, poput kriminalističkih, pustolovnih, ljubavnih i vestern romana, s posebnim osvrtom na njihove tematske obrasce, tipizirane likove i narativne formule. Pri tom će se otvoreno propitati odnos popularne književnosti prema književnom sustavu, uključujući pitanje uređivačkih politika, autorstva, objavljene prijevodne i domaće produkcije, recepcijskih okvira te granica između visoke književnosti, trivijalizirane proze i intermedijalne zabave. U zaključnom se dijelu predavanja roto romani sagledavaju kao važan, danas često zanemaren dio domaće književne i kulturne povijesti, čija bi analiza omogućila bolje razumijevanje međukulturnih odnosa i književnih smjeranja u Hrvatskoj nakon 1945. godine.

Ključne riječi: časopis, hrvatska književnost, književni žanrovi, medij, popularna kultura, poslijeratna književnost, rotacijski tisak, roto romani

prof. dr. sc. Davor Piskač

Razvojna alegorija žene u bajci Ivane Brlić Mažuranić kao biblioterapijski model emocionalne integracije

Rad polazi od hipoteze da je u bajci Ivane Brlić Mažuranić Priča o Zorku Bistrozorkom i o Sreći pojam sreće strukturiran kao unutrašnji dijalog, pri čemu se Sreća u završnom dijelu teksta pojavljuje u liku žene (koja se i zove Sreća). Polazi se od pretpostavke da metamorfoze sreće (mušica, paunica, orao, prah, praporčić, žena) tvore semantički put od vanjskog objekta potrage prema unutarnjoj relaciji, odnosno prema uspostavi dijaloga sa samim sobom. U biblioterapijskom ključu, osobito u literarnoj biblioterapiji, taj put se može tumačiti kao narativni prikaz emocionalne reintegracije gdje imamo prelazak iz režima moći, "lova", iliti kontrole, u režim brige, privrženosti i prisutnosti. Analiza pokazuje da se preokret događa u trenutku Zorkova odnosa s Mavricom, a osobito u gesti grljenja koja aktivira "promjenu glasa" i "doživljaj unutarnje svjetlosti". Radi se zapravo o čistoj konceptualnoj metafori za izražavanje emocije, iliti konemocijskoj metafori susreta sa svojim unutrašnjim djetetom. U tome se kontekstu predlaže da se žena interpretira kao personifikacija stabilnog, blagog unutarnjeg sugovornika, odnosno integriranog selfa koji nastaje i manifestira se tek nakon prihvatanja ranjivosti i odgovornosti za drugoga.

Ključne riječi: literarna biblioterapija, unutarjni dijalog, alegorija, konemocijska metafora, Ivana Brlić Mažuranić, privrženost, narativni identitet

Monika Jurkovic

Poslijediplomski doktorski studij kroatologije

Ljubavni narativ i ženski identitet u romanu Lia Gine Altaras

Ljubavni su romani nedovoljno obrađivano područje u širim akademskim i znanstvenim krugovima. Istraživanja ljubavnih romana usmjerena su na definiranje, nastanak, razvoj i popularizaciju, glavne karakteristike te strukturu radnje. Proučavanje ljubavnoga narativa u fokusu je kulturalno-studijskoga proučavanja književnosti te predstavlja polazište za promišljanje i razmatranje šire slike društvenoga položaja žene što problematizira i kontekstualizira Janice A. Radway u djelu *Reading the Romance. Women, Patriarchy, and Popular Literature* (1984). Cilj rada je analizirati roman *Lia* (1918) književnice Gine Altaras, kao primjer ljubavnoga romana u hrvatskoj književnosti međuratnoga razdoblja, s naglaskom na strukturu ljubavnoga narativa (analiza psiholoških, fizičkih i društvenih karakteristika likova romana te prikaz i razvoj ljubavnoga odnosa). Također, rad preispituje konstruiranje, oblikovanje i redefiniranje ženskoga identiteta u ljubavnoj vezi u kontekstu prikazivanja identiteta kao promjenjive strukture, uvjetovane emocijama i društvenim odnosima.

Ključne riječi: Gina Altaras, *Lia*, hrvatska međuratna književnost, ljubavni narativ, ženski identitet

Josip Periša

Poslijediplomski doktorski studij kroatologije

Fenomen hrvatskog književnog romantizma između estetike i ideologije

U izlaganju ću predstaviti jedno od najkompleksnijih razdoblja u povijesti hrvatske književnosti, hrvatski književni romantizam, u opreci estetike i ideologije. S obzirom na veoma izraženu utilitarnu funkciju književnosti u kontekstu hrvatskoga narodnoga preporoda, predstaviti ću odrednice književnih tekstova, književne kritike kao novoga fenomena s pojavom novije hrvatske književnosti, kao i programske tekstove hrvatskoga narodnoga preporoda, koje se odnose na estetički aspekt nasuprot karakteristikama koje se odnose na ideološki aspekt. Estetički aspekt odnosi se na unutarknjiževne fenomene koji stoje u službi primarno artističke funkcije književnosti, dok bi se ideološki dio odnosio na one aspekte književnosti koji potenciraju utilitarnu funkciju u kontekstu programatskih socijalno-političkih borbi u hrvatskom narodnom preporodu. Primarni predmet izlaganja leži u kritičkoj refleksiji toga što književni tekstovi, kritika, programski tekstovi tijekom fenomena hrvatskog književnog romantizma osciliraju između dviju, naizgled binarnih opreka: utilitarne i artističke funkcije što iziskuje posebnu istraživačku pažnju.

Ključne riječi: hrvatski književni romantizam, estetika, ideologija, hrvatski narodni preporod, artistička funkcija, utilitarna funkcija, književna kritika

Adam Ivanković

Diplomski studij povijesti i kroatologije

RAT, DJETINJSTVO I PRIPOVIJEDANJE: modeli dječje percepcije Domovinskoga rata u suvremenoj hrvatskoj književnosti

Prikaz Domovinskoga rata na primjeru romana *Moj tata spava s anđelima (Mali ratni dnevnik)* Stjepana Tomaša i *Hotel Zagorje* Ivane Bodrožić.

Rad polazi od pretpostavke da suvremena hrvatska književnost Domovinski rat ne oblikuje jedinstvenim poetikama, nego kroz različite modele pripovijedanja koji posebno dolaze do izražaja u prikazu dječje perspektive. Na primjeru romana *Moj tata spava s anđelima (Mali ratni dnevnik)* Stjepana Tomaša i *Hotel Zagorje* Ivane Simić Bodrožić analizirat će se načini na koje književni tekstovi konstruiraju dječji subjekt između neposrednog ratnog iskustva i retrospektivne memorije. Tomašev dnevnički model donosi intimnu, gotovo dokumentarnu sliku ratne svakodnevice iz perspektive djeteta, dok Bodrožić oblikuje narativ sjećanja u kojem se iskustvo prognanstva rekonstruira iz vremenskog odmaka. Komparativnim pristupom istražiti će se pripovjedne strategije, emocionalni registri i funkcija dječjeg glasa u oblikovanju kulture sjećanja na Domovinski rat. Posebna pozornost posvetit će se pitanju kako različiti žanrovski okviri, dječja književnost i suvremeni roman za odrasle, utječu na reprezentaciju ratne traume, identiteta i procesa odrastanja. Cilj je rada pokazati da dječja percepcija rata u ovim tekstovima ne djeluje samo kao tematski motiv, nego kao ključni narativni princip koji preoblikuje odnos između individualnog iskustva i kolektivne povijesti.

Ključne riječi: Domovinski rat, hrvatska antiratna književnost, ratno odrastanje, narativna memorija, Stjepan Tomaš, *Mali ratni dnevnik*, Ivana Simić Bodrožić, *Hotel Zagorje*

Ana-Margareta Filipčić

Diplomski studij kroatologije

Figura bake u hrvatskim kuharicama: od usmene predaje do književnosti

U izlaganju se promatraju hrvatske kuharice kao tekstovi koji nadilaze svoju primarnu namjenu te se analiziraju u kontekstu književnosti i kulture. Polazeći od teorijskih okvira Jelene Ivanišević u knjizi *Od kuharice do književnosti*, kuharice se prikazuju kao hibridni žanr u kojem se isprepliću receptura, pripovijedanje, autobiografski zapisi i kulturno pamćenje. Posebna se pozornost posvećuje figuri bake odnosno none, koja se u kuharicama pojavljuje kao implicitna autorica, pripovjedni autoritet i simbol kontinuiteta tradicije.

Analizom odabranih primjera hrvatskih kuharica pokazuje se kako se kroz recepte, komentare i popratne zapise oblikuje narativni glas koji čitatelju prenosi iskustva svakodnevice, obiteljske i lokalne običaje te vrijednosti vezane uz hranu i zajedništvo. Kuhinja se pritom promatra kao prostor pripovijedanja i memorije, a kuharica kao medij u kojem se privatna sfera ženskog iskustva pretače u zapisani tekst. Takvim pristupom kuharice se afirmiraju kao relevantni književni i kulturni tekstovi koji proširuju pojam književnosti i otvaraju prostor za uključivanje marginaliziranih oblika pisanja u suvremene književne rasprave.

Ključne riječi: hrvatske kuharice, Jelena Ivanišević, *Od kuharice do književnosti*, hibridni žanr, figura bake/none, žensko iskustvo, marginalizirani oblici

prof. dr. sc. Dubravka Zima

Književnost kao spektakl: artikulacija suvremenog hrvatskog književnog polja

Predavanje Književnost kao spektakl: artikulacije suvremenog hrvatskog književnog polja bavi se suvremenom hrvatskom književnošću kao kulturnim poljem oblikovanim književnim i izvan-književnim parametrima, poput ekonomskog aspekta književne proizvodnje, komodifikacije i spektakularizacije književnosti, lista najprodavanijih naslova, književnih nagrada i predodžbe o njihovom kulturnom kapitalu, potom medijskog oblikovanja književnog polja, medijske slike autor/ic/a, književnih skandala i proizvodnje književnih narativa kroz društvene mreže i video formate. Premda se godišnja književna produkcija hrvatske književnosti ne može lako procijeniti niti vrednovati, književno se polje konstituira oko spomenutih parametara i unutar njega se uspostavljaju odnosi moći koji su tek labavo povezani s književnim tekstom i koji generiraju i interes javnosti. U predavanju će se analizirati u kojoj se mjeri suvremeni književni narativi adaptiraju procesima spektakularizacije i komodifikacije, na koji se način proizvodnja medijske slike književnosti reflektira u književnom tekstu te u kojoj su mjeri međusobno uvjetovani dinamika književnog polja i interes javnosti. Tko ima moć u hrvatskoj književnosti i otkuda joj/mu? Tko će dobiti sljedeću književnu nagradu i zašto? Tko uređuje liste najprodavanijih knjiga? Čemu služi književna kritika? Je li književnost spektakl i tko ga proizvodi?

Ključne riječi: književno polje, spektakl, komodifikacija, književne nagrade, medijska slika književnosti

dr. sc. Suzana Marjanić

Zelena čitanja ili o tome da nasilje počinje u jeziku

U izlaganju o zelenim čitanjima na odabranim primjerima izložila bih sažet pregled zelenih istraživanja objavljenih u knjigama *Cetera animantia* (2022) i *Zooživoti* (2024), s posebnim naglaskom na književne činjenice koje dokumentiraju naš odnos prema životinjama (*ne-ljudi*) – našim najbližim Drugima, koji se u antropocentričnoj kulturi nalaze u trajnoj vrtešci između simbolizacije i eksploatacije, kako njihov životni put precizno označava zooetičar Nikola Visković.

Uz (1) tematsko i simboličko iščitavanje životinja, izlaganje se oslanja i na (2) ekokritičku prosudbu, shvaćenu kao interdisciplinarni suodnos umjetnosti i životne sredine. Poseban je naglasak, međutim, stavljen i na (3) praksu koja proizlazi iz etičke perspektive prava, odnosno oslobođenja životinja. U tom se kontekstu oslanjam na tezu političkog filozofa Johna Sanbonmatsua, iznesenu u uvodniku zbornika *Critical Theory and Animal Liberation*, prema kojoj je upravo specizam ishodišna matrica različitih oblika nasilja i isključenja. Jer nasilje počinje u jeziku.

Ključne riječi: zelena čitanja, *Cetera animantia*, *Zooživoti*, *ne-ljudi*, Nikola Visković, John Sanbonmatsu, specizam

Gabrijel Kukavica

Diplomski studij povijesti i kroatologije

„Anarhija u Hrvatskoj“– Janko Polić Kamov i hrvatska književna avangarda

Janko Polić Kamov, „vitez crne psovke“ kako su ga tada zvali, bio je mladi hrvatski pjesnik koji je svojim stihovima šokirao suvremenike. Unatoč tome što je Janko Polić Kamov u hrvatskoj književnosti priznat od strane domaće i međunarodne struke, u Hrvatskoj je ostao začuđujuće prilično nepoznat široj javnosti - ili je poznat isključivo kao futurist ili pjesnik psovke. U izlaganju će se obraditi Kamovljev književni utjecaj kroz europsku i hrvatsku književnost.

Izlaganje se sastoji od tri dijela. Prvi dio govori o biografiji Janka Polića Kamova, analizira događaje koji su utjecali na njegovo književno stvaralaštvo i mnijenje o ideji futurizma. Drugi dio govori o književnom stvaralaštvu u sklopu hrvatske književne avangarde kroz kratku analizu njegovih najznačajnijih djela. Treći dio govori o mišljenju suvremenika i drugih pisaca o Kamovu te o ulozi i važnosti njegovih djela u (suvremenoj) hrvatskoj književnosti. Zaključni dio bi bio kratki osvrt na književnu ostavštinu Janka Polića Kamova i na njegov značaj u hrvatskoj književnosti.

Ključne riječi: Janko Polić Kamov, *vitez crne psovke*, književni utjecaj, futurizam, avangarda

Gabrijel Jelić

Diplomski studij povijesti i kroatologije

Mile Budak u hrvatskom književnom kanonu – može li se odvojiti pisac od ideologije?

Izlaganje se bavi položajem Mile Budaka u hrvatskoj književnosti s naglaskom na odnos književne vrijednosti i ideološkoga konteksta. Polazeći od činjenice da je Budak u međuratnom razdoblju bio čitan i recepcijski prihvaćen pisac, dok je nakon 1945. gotovo u potpunosti uklonjen iz javnoga i obrazovnoga književnog prostora, rad propituje kriterije prema kojima se određeni autor uključuje ili isključuje iz književnoga kanona. Posebna će se pozornost posvetiti analizi romana *Ognjište*, pri čemu će se razmotriti motivi sela, patrijarhalne zajednice, kolektivnoga identiteta i odnosa čovjeka i prostora. Cilj rada nije rehabilitacija ni ideološka osuda autora, nego književnoteorijsko razmatranje pitanja može li se estetska vrijednost djela promatrati neovisno o biografiji pisca. Budakov slučaj pritom se interpretira kao primjer širega problema u povijesti književnosti: književni kanon ne oblikuje se isključivo estetskim kriterijima, nego i društvenim, političkim i kulturnim okolnostima. Analizom promjena u recepciji autorova opusa pokazat će se kako književnost funkcionira i kao prostor kulturnoga pamćenja te kako se odnos društva prema prošlosti odražava na status pojedinih pisaca.

Ključne riječi: Mile Budak, hrvatska književnost 20. stoljeća, književni kanon, ideologija i književnost, *Ognjište*

Ela Kupres

Diplomski studij kroatologije

Fenomenologijsko čitanje Marulićeve Judite – prikaz i problematika

Edmund Husserl, njemački filozof, utemeljitelj je fenomenologije – filozofskog pravca koji počiva na metodi fenomenologijske redukcije. Primjena je ovog pristupa vrlo zahtjevana, posebno kada je objekt proučavanja književno djelo. Fenomenologija od proučavatelja traži udaljavanje od prirodnoga stava te vlastito postavljanje u stanje čiste, odnosno transcendentalne svijesti kako bi se fenomen mogao zahvatiti u skladu s temeljnim postavkama ovoga pravca. Iako je i sam Husserl bio svjestan da je primjena ove metode teško izvediva, ta činjenica ne umanjuje vrijednost njene primjene na književna djela jer ovakva vrsta pristupa književnomu tekstu donosi niz novih spoznaja o samome djelu.

U predavanju će se prikazati konkretne problematike koje se pojavljuju pri pokušaju fenomenologijskog čitanja *Judite* Marka Marulića, a od kojih se jedna nadovezuje na tumačenje fenomenologijskog pristupa književnom tekstu Wolfganga Isera iz njegovog znanstvenog rada *Proces čitanja: Jedan fenomenološki pristup* koji kao metodu takve vrste čitanja vidi čitanje književnoga teksta rečenicu po rečenicu. Kako bi se ova kritika vjerno prikazala, prvo će se ukratko opisati temeljne ideje Husserlove transcendentalne fenomenologije.

Ključne riječi: Edmund Husserl, transcendentalna fenomenologija, fenomenologijska redukcija, *Judita*, Wolfgang Iser

Lana Jagodić

Diplomski studij kroatologije

Interpretacija romana *Kratki izlet* Antuna Šoljana

Kratki izlet je roman autora Antuna Šoljana koji govori o putovanju grupe znanstvenika u potrazi za freskama. Polazeći od naizgled jednostavne priče o putovanju, Šoljan stvara višeslojno djelo u kojem to putovanje postaje metafora ljudske potrage za smislom, identitetom i orijentirima u svijetu koji je izgubio stabilnost. Likovi, a osobito vođa puta Roko, oblikovani su na način da podupiru metaforičku i intertekstualnu dimenziju romana koja nadilazi doslovnu razinu teksta.

Ovo je predavanje usmjereno na prikazivanje Roka pozitivnim likom. Knjižna građa iz koje je prepoznata poveznica s tekstom obuhvaća strane autore, kao što je Albert Camus, domaće autore, kao što je Miroslav Krleža te pojedine biblijske tekstove. Također, cilj ovog predavanja jest ukratko opisati radnju i sadržaj romana, prikazati alegoričnost teksta i intertekstualnost te kroz odnos likova prema vođi puta, Roku, prikazati na koji način karakterizacija likova u romanu oblikuje interpretaciju teksta.

Ključne riječi: Antun Šoljan, *Kratki izlet*, metafora, intertekstualnost, karakterizacija likova

Dubravka Zima: *Hodanje – poglavlja iz kulturne povijesti*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2025.

„Knjiga je nastala iz potrebe da se pokuša artikulirati hrvatski prinos u kontekstu povijesti hodanja, te iz ambicije potaknute studijom Rebecce Solnit *Lutalaštvo – povijest hodanja*. Hodanje se u knjizi promatra kao činjenica kulturne povijesti, pokušavajući ispričati koherentnu (pri)povijest o tome što je sve hodanje značilo u prošlosti. U knjizi je fokus na prostorima koji su danas hrvatski, a koji su u prošlosti bili dijelovima vrlo različitih društvenih i državnih struktura i podvrgnuti različitim vidovima društvene i političke vlasti. U tome smislu odrednicu 'hrvatski prostori' autorica koristi kao termin indikator, svjesno žrtvujući historiografsku preciznost u korist tekstualne prohodnosti. Isto se odnosi i na kompleksne i mjestimice teško obuhvatne političke i društvene strukture u pojedinim vremenskim periodima: u tekstu se referira na opće političke procese i povijesne događaje u onoj mjeri u kojoj je to kontekstualno nužno za priču o hodanju.“

(URL: <https://www.fhs.unizg.hr/kroatologija?@=21ujh>)

